

Preventie blijft cruciaal: “Dit jaar al 12 doden in land- en tuinbouw”

31 AUGUSTUS 2021

De landbouw vecht tegen het grote aantal ongevallen op de werk. Dat is nodig, want enkele jaren geleden stond de sector nog met stip op de eerste plaats wat het aantal dodelijke ongevallen betreft. Intussen is de situatie licht verbeterd en staat de agrarische sector op de derde plaats. Zowel de vakorganisaties als de sociale partners in de land- en tuinbouw hebben aandacht voor dit probleem en zetten volop in op preventie, al is er waarschijnlijk nog een lange weg te gaan. VILT trok op onderzoek en deed enkele verontrustende, maar ook hoopgevende vaststellingen.

Lees meer over: [schade](#) [Ongeval](#)

Anno 2021 is preventie en veiligheid op het werk waarschijnlijk belangrijker dan ooit. De meeste sectoren pakken uit met interne campagnes om zoveel mogelijk arbeidsongevallen terug te dringen. In mei 2021 strikte de haven van Antwerpen bijvoorbeeld zelfs bekende acteurs voor filmpjes die moesten waarschuwen voor onveilige situaties op het werk. In de landbouw zijn ongevallen veel minder zichtbaar, maar dat betekent niet dat ze er niet zijn. In 2019 vielen er volgens Prevent Agri in de sector maar liefst 13 dodelijke slachtoffers tijdens het werk. Dit jaar zijn dat er al 12, en we hebben nog een viertal maanden te gaan voor de jaarwisseling. Het verschil met andere sectoren is relatief klein, maar in de groene sectoren werken ook veel minder mensen, en elk mensenleven is er één te veel. De beroepsrisico's in de agrarische sector zijn dus reëel, dat is duidelijk.

Groot gevaar(te), kleine moeite

De cijfers noopten in 2015 al tot actie. Toen verenigden werkgevers-, werknemers- en sectororganisaties hun krachten in Prevent Agri. Deze organisatie wil het welzijn van werknemers in groene sectoren zoveel mogelijk te bevorderen. Ze verzamelt kennis in verband met veiligheid en brengt deze op een toegankelijke manier tot op de Vlaamse akkers, erven en serres. Intussen werden er tal van infosessies gegeven rond onder andere het gevaar van mestgassen, brandveiligheid en signalisatie van landbouwvoertuigen. Daarnaast zijn ook veiligheidsaudits een belangrijk onderdeel van de strategie.

“Hoe onze informatie en advies worden onthaald, hangt sterk af van bedrijf tot bedrijf”, vertelt preventieadviseur Mieke Sevenans. “De land- en tuinbouw is een heel diverse sector. Sommige bedrijven staan open voor verandering, terwijl andere liefst verder boeren zoals een halve eeuw geleden.”

Ondertussen stond de techniek natuurlijk niet stil. Grotere en krachtigere machines bijvoorbeeld, houden ook grotere risico's in. Nochtans zijn preventie en aandacht voor mogelijke gevaren vaak maar een kleine moeite.

“ Sommigen zijn verbolgen over ons advies. Maar meestal wordt onze bijdrage erg op prijs gesteld

Mieke Sevenans - Preventieadviseur

Gratis audit

Prevent Agri is vooral een dienstverlener die geen dwingende regels wil opleggen. De wet is natuurlijk de wet, en die moet gevolgd worden, maar dat betekent niet dat de organisatie bedrijven streng op de vingers tikt. “Het is vooral de bedoeling om te sensibiliseren en te informeren”, benadrukt Sevenans. “We werken steeds vaker op vraag van de bedrijven zelf. Dat is logisch, want niemand wil dat een collega zijn arm, been of zelfs zijn leven verliest.”

In sommige gevallen gaan de preventieadviseurs ter plaatse na een negatief rapport van bijvoorbeeld de arbeidsinspectie. “Maar zelfs dan doen we alleen maar aanbevelingen die het bedrijf en zijn werknemers ten goede moeten komen. De aanbevelingen zijn uiterst betrouwbaar en de bedrijfsleider kan zelf beslissen of hij ze opvolgt of niet. Welke reden er ook mag zijn voor de audit, een doorlichting is bovendien altijd gratis. Het is de sector die de kosten draagt met als doel de sector ongevallenvrij te maken. De investering is dus minimaal en je krijgt er veel voor terug.

“Een veiligheidsaudit begint altijd met een gesprek”, vertelt Sevenans. Op die manier proberen we als veiligheidsadviseur een beeld te vormen van het bedrijf en de mogelijke risico's.” Er worden vragen gesteld over het onderhoud van machines, de keuring ervan, de aanwezigheid van gevaarlijke producten en andere zaken die een impact hebben op de veiligheid in het bedrijf. Daarna volgt een rondgang waarbij mogelijke risico's ook daadwerkelijk in kaart worden gebracht. Uiteindelijk leiden deze tot een rapport met aanbevelingen. “Sommigen zijn verbolgen over ons advies”, lacht ze. “Maar meestal wordt onze bijdrage erg op prijs gesteld.”

Ladders tellen

Dat zo'n doorlichting nuttig is, bevestigt ook Valerie Verhaeghe. Zij liet haar veebedrijf grondig nakijken en ging meteen aan de slag met de aanbevelingen. “Als jonge ondernemer vind ik het belangrijk om mijn bedrijf op een verantwoordelijke manier te runnen. Omdat het gratis is en er verder geen verplichtingen aan verbonden zijn, zag ik geen enkele reden om het niet te doen.”

Als jongste telg van het gezin stapte ze enkele jaren geleden mee in het familiebedrijf en runt het veebedrijf van varkens en koeien samen met haar vader. Met haar waait er een frisse wind door de onderneming waarbij veel aandacht naar welzijn en veiligheid gaat. “Ik volgde eerder al een cursus over mestgassen en ben wel met het thema bezig”, vertelt ze.

“Soms ben je een bepaalde gang van zaken gewoon en lijken risicovolle situaties doodnormaal.” Voor haar waren de aanbevelingen van Prevent Agri vrij beperkt, maar wel heel nuttig. “Sinds Mieke hier is gepasseerd, nummeren en inventariseren we bijvoorbeeld onze ladders. Als er eentje beschadigd of onstabiel is door intensief gebruik, halen we die er tussenuit. Simpel, maar waardevol.”

“ Het verbeteren van de veiligheid is een voortdurend proces waar je je hele loopbaan als bedrijfsleider aan werkt

Valerie Verhaeghe - Veehouder

Werken aan veiligheid stopt nooit

Verder ontving de familie Verhaeghe een rapport met verschillende kleine aanbevelingen. Zo gaan sindsdien de deuren van de stallen systematisch op slot om het risico op contaminatie zoveel mogelijk te beperken. De sleutels worden bewaard in een kluisje met cijferslot naast de deur. Er werden ook waarschuwingspictogrammen geplaatst en belangrijke berichten prijken op een centraal bord in de sanitaire ruimte. Zo weet iedereen bij het aanvangen van de dag waarop te letten en kunnen mogelijke gevaren duidelijk gesignaleerd worden. “Al bij al nam het bezoek van Mieke maar een voormiddag in beslag. Het verbeteren van de veiligheid op ons bedrijf zal wel wat langer duren, want dat is écht een voortdurend proces waar je je hele loopbaan als bedrijfsleider aan werkt.”

Bron: David Van Turnhout

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T •
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

[screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws](https://twitter.com/vilt_nieuws)

[screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/)

© 2021 VILT vzw, all rights reserved

[Webdesign by Code d'Or](#)